

prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović
dr. sc. Jana Vukić
dr. sc. Sanja Klempić Bogadi

Sociološka studija za potrebe izrade Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Dubrovnika – fokus grupe (2019)

Fokus grupe s građanima (participacija građana u izradi vizije, ciljeva i mjera PU)

- **cilj fokus grupe:** definiranje vizije, ciljeva i mjera za PU
- **sudionici:** stanovnici područja povijesne jezgre Dubrovnika, Pila i Ploča
- **teme (svaka tema pridonosi oblikovanju vizije):**
 - **kulturni identitet** i zaštita baštine (UNESCO-va zaštita, prednosti i nedostaci), materijalna i nematerijalna baština, autentičnost ambijenta i načina života (more i grad, Lokrum, Srđ i ostali simbolički i fizički elementi cjeline Dubrovnika)
 - **kvaliteta života** (stanovanje, dostupnost sadržaja i usluga, svakodnevne aktivnosti, problemi i potrebe, javni prostor grada)
 - **turizam** i utjecaj turizma na kvalitetu života, pozitivni i negativni aspekti turističke sezone, kulturna i druga događanja na javnom prostoru)
 - **održivost** (socijalna, ekološka, ekonomska)
- **broj FG:** 2 (prva 22.11.2019. i druga 23.11.2019.)
- **trajanje:** 2 sata (120 min)
- **broj sudionika:** 15-ak osoba
- **datum održavanja :** 22. i 23.11.2019.
- **mjesto održavanja:** Zavod za obnovu Dubrovnika

Teme i trajanje

🚩 uvod i pravila sudjelovanja - 5 min

🚩 **I. dio: kulturni identitet i svakodnevni život u jezgri – 60 min**

🚩 **kulturni identitet – 20 min**

- materijalna i nematerijalna baština – zaštita, stanje i potrebe za unapređenjem (zidine, povijest, književnost, cjelina starog grada, Festa sv. Vlaha, Dubrovačke ljetne igre,...) - koja događanja su baština, a koja komercijalizacija baštine u lošem smislu (Advent..)
- autentičnost ambijenta i načina života
- more i grad, Lokrum, Srđ i ostali simbolički i fizički elementi cjeline Dubrovnika
- odnos prema baštini u svakodnevici - očuvanje ili narušavanje zbog potreba turizma (jesu li montirali klima uređaje, tende itd.; je li jezgra očuvana i treba li ju još više zaštititi (klima uređaji, komercijalizacija prostora itd.)
- promjena obuhvata UNESCO-ve zaštite - **postoje li specifični problemi WHP i buffer zone te settinga**

🚩 **kvaliteta života – 20 min**

- kakva je situacija u jezgri danas u odnosu na istraživanje prije 3 godine
 - stanje - pozitivne i negativne promjene
 - kratko navesti probleme prema prioritetu (najgori) – zagušenost i zagađenje, sigurnost (od katastrofa, izvanrednih situacija itd., subjektivni osjećaj sigurnosti i dr.), promet, komunalni red, ostali problemi

 prijedlozi za poboljšanje zaštite baštine i kvalitete svakodnevnog života - 10 min

 II. dio: turizam i održivost - 45 min

 turizam - 20 min

- **nosivi kapacitet** WHP-a, stavovi i odnos prema organiziranim posjetima velikog broja turista (kruzeri, autobusi, avioni itd.)
- stavovi i odnos prema turizmu kao izvoru zarade (osobno iskustvo i utjecaj na širu zajednicu)
- **utjecaj turizma na strukturu stanovništva, stanovanje (apartmanizacija) i susjedstvo**
- **vrsta turizma i posjetitelja** - trajanje posjeta, tko su turisti koji posjećuju Dubrovnik – posebno staru jezgru – osobno iskustvo
 - jednodnevni posjetitelji, kruzing turisti, low-cost avio turizam - koja vrsta dominira i postoje li specifičnosti problema, pozitivna iskustva itd.
 - trajanje sezone
 - odnos PJ - ostatak dubrovačkog područja (mogućnost rasterećenja PJ)
- **ugostiteljstvo, kulturne i uslužne djelatnosti u jezgri**
 - stav prema različitim vrstama ugostiteljskih objekata (kafići, restorani, veličina terase, smještaj objekta, mogući problemi)
 - javni prostor (komercijalizacija, zagušenost ili ne)
 - iskustvo vlasnika - iskustvo iznajmljivača - iskustvo stanovnika jezgre

 održivost - ekološka, socijalna i ekonomska - 20 min

- ekološka održivost - zaštita i očuvanje prirode, zagađenje od turizma (buka, zagađenje zraka i mora), gospodarenje otpadom
- socijalna održivost - susjedstvo, veze između generacija, mladi i stari, doseljavanje (i iseljavanje), negativni demografski trendovi i mjere
- ekonomska održivost - monofunkcionalnost (turizam), cirkularna ekonomija, lokalna ekonomija - kako povezati, ojačati, stvoriti...

 prijedlozi za održivi turizam i održivi grad (kvaliteta života)- 10 min

 VIZIJA, CILJEVI I MJERE - zaključno (20 min)

- elementi vizije: održivost, baština, ljudi, turizam i kvaliteta života
- prioriteti i ciljevi: zaštita kulturno-povijesne baštine (materijalne i nematerijalne), održivi turizam, kvaliteta života
- mjere

VAŽNO (dodatni fokus):

- postoji li razlika između stanja u povijesnoj jezgri prije 3 godine i danas? u čemu se sastoji?
- postoji li sličnost stanja (i problema) u povijesnoj jezgri i zoni Pile-Ploče (zone 1 zaštite)?

- kakva je razlika stanja i problema između WHP (zone 1 pod zaštitom UNESCO-a) i kontaktne tj. *buffer* zone?

Sve nezavršene teme mogu se dopuniti slanjem e-maila ZOD-u s naznakom da se radi o dopuni fokus grupe.